

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

01 אוקטובר 2009

ת"ק 9321-07-08 וישקין נ' חברת הקרן להבטחת כספי לקוחות-החברים בהתאחדות
סוכני נסיעות לתיירות בישראל בע"מ

בפני כב' השופט בני שגיא

תובעים

1. מלאכי וישקין
2. תמר וישקין

נגד

נתבעת

1. חברת הקרן להבטחת כספי לקוחות-החברים
בהתאחדות סוכני נסיעות לתיירות בישראל בע"מ

פסק דין

תמצית העובדות

ביום 12.9.04 רכשו התובעים טיול מאורגן מהחברה הגיאוגרפית לטיולים בע"מ (להלן-החברה
הגיאוגרפית) תמורת 6,045 דולר.

במועד רכישת הטיול על ידי התובעים, הייתה החברה הגיאוגרפית חברה בנתבעת, שהינה קרן
המאוגדת כחברה בע"מ המצויה בבעלות מלאה של התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות בישראל
(להלן – הנתבעת או הקרן). תקנון הקרן יוצר חיובים כלפי חברי הקרן, וביניהם גם החברה
הגיאוגרפית, ומהווה מעין חוזה לטובת צד ג' לעניין רוכשי כרטיסים מסוכני הנסיעות החברים
בקרן אשר לא קיבלו את תמורתם בשל חדלות פירעון של החבר בקרן ממנה הם רכשו את
הכרטיסים.

טרם יצאו התובעים מן הארץ קרסה כלכלית החברה הגיאוגרפית.
בשים לב לעובדה זו, פעלו התובעים בשני נתיבים.

במסגרת הנתב הראשון התקשרו התובעים, וחברים נוספים מקבוצת רוכשי הטיול המקורי עם
חברה בשם החברה הגיאוגרפית החדשה (להלן-החברה החדשה) שהוקמה לאחר פירוק החברה
הגיאוגרפית ויצרה קשר עם לקוחותיה. התובעים ורוכשים נוספים מאותה קבוצה שילמו לחברה
החדשה תוספת בסך 1,150 דולר לכל נוסע, וכתמורה דאגה החברה החדשה לקיים את הטיול
המתוכנן.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

01 אוקטובר 2009

ת"ק 9321-07-08 וישקין נ' חברת הקרן להבטחת כספי לקוחות-החברים בהתאחדות
סוכני נסיעות לתיירות בישראל בע"מ

1 במסגרת הנתב העני פנו התובעים לנתבעת בבקשה למימוש הערבויות וקבלת החזר כספי בהתאם
2 לתקנון הקרן, פניה אשר גלגוליה יפורטו להלן:

3
4 ביום 20.6.05 פנו התובעים לנתבעת, פירטו את נסיבות המקרה, ודרשו קבלת החזר בסך 2,000 דולר
5 שהוא, בקירוב ובמגבלות תקנון הקרן, הסכום אשר שילמו כתוספת לחברה החדשה לצורך קיום
6 הטיול שרכשו.

7
8 ביום 1.2.06 קיבלו התובעים מכתב החתום על ידי ב"כ המנהל המיוחד של החברה הגיאוגרפית ממנו
9 עולה כי דרישת התשלום נבדקה על ידי המנהל המיוחד ואושר סך של 6,045 דולר. באותו מסמך,
10 המצורף לכתב התביעה, התבקשו התובעים לפנות לצורך קבלת הפיצוי לנתבעת תוך שכותב המכתב
11 מפנה את תשומת ליבם של התובעים לגובה הפיצוי המקסימאלי הקבוע בתקנון הקרן (1,000 דולר
12 ללקוח) ומציין כי בנסיבות אלה "יתכן מאוד כי הפיצוי לא יכסה את מלוא חוב החברה כלפיך".

13
14 ביום 20.12.07 התבשרו התובעים במכתב של הנתבעת כי בקשת המימוש שהגישו לנתבעת נדונה
15 לפני וועדת המימוש ולאחר בדיקת הנתונים נמצא כי דרישת התשלום אינה עומדת בתנאים
16 הקבועים בתקנון הקרן ועל כן נאלצת הנתבעת לדחות את פנייתם.

17
18 ביום 8.1.08, פנו התובעים פעם נוספת לנתבעת וציינו כי בקשת מימוש זהה שהגישו זוג נוסעים אחר
19 מהקבוצה המקורית של רוכשי הטיול אושרה ואותו זוג אף קיבל את כספו מהנתבעת.

20
21 חרף פניה זו, סירבה הנתבעת למלא אחר בקשת המימוש של התובעים.

תמצית טענות הצדדים

22
23 בכתב התביעה שהוגש על ידי התובעים נטען כי הנתבעת מתנערת מחובתה לפצות את התובעים
24 בהתאם לתקנון הקרן, וזאת תוך אפלייתם נוכח פיצוי זוג אחר מתוך אותה קבוצה. במעמד הדיון
25 הוסיפו התובעים כי לטענתם דרישתם צריכה להתקבל אף נוכח האמור בתקנון הקרן.

26
27 הנתבעת כופרת בזכאות התובעים לקבלת החזר כספי בסכום כלשהו. הנתבעת מפנה לתקנון הקרן
28 ומקשה, מתוך האמור בו, כי מקום בו ניתן שירות בסופו של יום ללקוח, אין הקרן חבה בפצוי.
29 הנתבעת נתלת בעובדה כי התובעים יצאו בסופו של יום לטיול הנכסף במסגרת אותה התקשרות עם
30 החברה החדשה. באשר לטענת האפליה, הוסבר בכתב ההגנה כי התשלום ששולם לזוג מהקבוצה
31 המקורית של רוכשי הטיול שולם מחמת טעות ועל כן אין זכאים התובעים להיבנות מאותה טעות.
32 הנתבעת מפנה את בית המשפט לפסק דינו של בית המשפט לתביעות קטנות בת"ק 3901-08-08

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

01 אוקטובר 2009

ת"ק 9321-07-08 וישקין נ' חברת הקרן להבטחת כספי לקוחות-החברים בהתאחדות
סוכני נסיעות לתיירות בישראל בע"מ

1 (כבוד השופט דפדי) אשר דחה תביעה זוהי שהגישו זוג רוכשי טיול אחרים מאותה קבוצה (להלן-
2 ההליך המקביל).

דיון והכרעה

3
4
5
6 קראתי את כתבי הטענות, שמעתי את טיעוני הצדדים, האזנתי לעדותו של מנכ"ל החברה החדשה
7 באשר לנסיבות בהן יצאו התובעים לטיול במסגרת החברה ואף עיינתי בפסק דינו של בית המשפט
8 לתביעות קטנות שניתן בתיק המקביל.

9
10 לאחר שעשיתי כל אלה, סבורני כי דין התביעה להתקבל, שכן התוצאה המשפטית אליה הגעתי,
11 בניתוח תקנון הקרן ונסיבות המקרה, שונה מהתוצאה אליה הגיע בית המשפט לתביעות קטנות
12 בהליך המקביל.

13
14 אין חולק כי קיימים מספר תנאים, שרק בהתמלאם, קמה לנתבעת חבות להחזר כספיי התובעים.

15
16 מקובלת עלי טענת הנתבעת כי אין בכוחו של המנהל המיוחד שמונה לחברת הגיאוגרפית כדי לקבוע
17 כי דרישת התובעים עומדת בכל התנאים הקבועים בתקנון הקרן, ויש לראות באישורו ככזה המהווה
18 החלטה שיפוטית בהתאם לדרישת סעיף 36.4 לתקנון. נימוקי הנתבעת לעניין זה מפורטים בתגובתה
19 מיום 15/7/09 והם מקובלים עלי.

20
21 כיון שאין חולק כי למעט התנאים הקבועים בסעיף 31.1 ו- 31.2 עומדים התובעים בכל התנאים
22 לקבלת ההחזר הכספי, יתמקד הדיון במחלוקת ביחס לתנאים אלה.

23
24 להלן אפוא נוסחם של הסעיפים הרלוונטיים בתקנון הקרן, שפרשנותם עומדת ביסוד המחלוקת בין
25 הצדדים:

26
27 "31.1 - שירותי תיירות שתמורתו שולמה במלואה או בחלקה - לא בוצע, והתמורה ששולמה לא
28 הוחזרה, והחבר בקרן אינו עומד בהתחייבויותיו מחמת היותו חדל פירעון.

29
30 "31.2 - שירותי תיירות לא ניתן ללקוח בשל אי מילוי ההתחייבות על ידי בעל התעודה לספק
31 ותמורת השירות ששולמה לא הוחזרה - ומוטלת על בעל תעודת הערבות חובה לספק שירותים אלה
32 או להחזיר תמורתם על פי פסק דין או החלטה של ערכאה שיפוטית מוסמכת ונקטו הליכי הוצאה
33 לפועל הרגילים לשם מימושם".
34

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

01 אוקטובר 2009

ת"ק 9321-07-08 וישקין נ' חברת הקרן להבטחת כספי לקוחות-החברים בהתאחדות
סוכני נסיעות לתיירות בישראל בע"מ

לשיטת הנתבעת, כיון שהתובעים יצאו, בסופו של יום, לטיול הנכסף, הרי שאין לראותו ככזה שלא
בוצע בהתאם לתקנון הקרן, ועל כן אין הם זכאים להחזר כספי.

אין בידי לקבל פרשנות זאת.

שאלת ביצוע הטיול אינה יכולה להיבחן במנותק משאלת התמורה ששולמה. התנאי הקבוע בתקנון
הקרן הינו כי "שירותי תיירות שתמורתו שולמה במלואה או בחלקה - לא בוצע..." (ההדגשה אינה
במקור – ב.ש). תנאי זה משקף למעשה תיאור עסקה במסגרתה כנגד תשלום מסוים, מתקבלים
שירותים מסוימים. לצורך קביעה האם סופק השירות כנגד תשלום התמורה, יש לקבוע תחילה מהם
רכיבי העסקה. לטעמי, כל עסקת טיול מורכבת הן מתכנים שאמור לספק המשווק והן מעלות
כספית אותה צריך לשלם הלקוח.

כדי לקבוע כי "עסקת הטיול" קוימה כטענת הנתבעת, יש לבחון את קיומם של שני רכיבי "עסקת
הטיול החדשה" ולהשוותם לאותם שני רכיבים ב"עסקת הטיול המקורית".

השוואה זו מובילה למסקנה לפיה לא ניתן לומר כי שירות התיירות שתמורתו שולמה במלואה –
בוצע. החברה החדשה לא ביצעה הטיול המתוכנן בתנאים זהים לאלה שסוכמו עם החברה
הגיאוגרפית שכן, בפועל, בוצע הטיול בתנאים כספיים שונים לחלוטין מאלה שסוכמו במקור עם
החברה הגיאוגרפית, ועל כן נאלצו התובעים לשלם לחברה החדשה תוספת ניכרת של 1,150 דולר
לאדם. במילים אחרות – אף אם "עסקת הטיול החדשה" הייתה זהה מבחינת תכנים, הרי משנדרשו
התובעים לתשלום תוספת העולה כדי שליש מעלות הטיול המקורי, אין בידי לקבוע כי מדובר
ב"עסקת טיול זהה" אף מבחינת עלותה הכספית, וכתוצאה מכך – אין בידי לקבל את טענת הנתבעת
לפיה שירות התיירות שרכשו התובעים בוצע.

הסיטואציה אליה נקלעו התובעים, וכללם מעדותו של מנכ"ל החברה החדשה, הינה סיטואציה בה
התשלום המקורי והמלא ששילמו לחברה הגיאוגרפית נלקח בחשבון מסוים במסגרת "עסקת הטיול
החדשה", אולם רק באופן חלקי.

זאת ועוד, קבלת פרשנות הנתבעת אינה עולה בקנה אחד עם החובה המוטלת על ניזוק – החובה
להקטנת ניזוקו, ואף מטעם זה אין לקבלה. נניח לצורך הדיון כי התובעים שילמו עבור הטיול בעסקה
המקורית סכום של 2,000 דולר, ונדרשו לשלם כ- 500 דולר "תוספת" במסגרת העסקה החדשה כדי
להבטיח את יציאת הטיול. לו התקבל טענת הנתבעת, הרי שבמקרה בו יפעלו התובעים להקטנת
הניזק, כמתחייב על פי דין, ויסכימו לשלם את אותה "תוספת" בסך 500 דולר, הרי שלא יהיו זכאים
לקבלת החזר התשלום המקורי או לקבלת החזר התשלום עבור "התוספת". יוצא כי במקרה כזה –
רק הקרן "תהנה" מפעולת התובעים להקטנת ניזוקם. קבלת פרשנות הנתבעת עלולה לתמרץ רוכשי

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

01 אוקטובר 2009

ת"ק 9321-07-08 וישקין נ' חברת הקרן להבטחת כספי לקוחות-החברים בהתאחדות
סוכני נסיעות לתיירות בישראל בע"מ

1 טיולים נוספים, העומדים בפני סיטואציה דומה, לפעול בניגוד לחובת הקטנת הנזק (על מנת לקבל
2 את החזר התשלום המקורי מהקרן) – וזוהי, לטעמי, איננה מדיניות משפטית ראויה. העובדה כי
3 לתובעים במקרה שלפנינו "השתלם" לצמצם את הנזק, איננה אמורה לפעול לחובתם, ובאותו
4 הקשר, אני דוחה את פרשנותה המשתמעת של הנתבעת לפיה הקטנת הנזק על ידי התובעים אינה
5 עומדת, מבחינה כלכלית, לזכותם של התובעים, אלא לזכותה שלה.

6
7 סוף דבר – משנדחתה פרשנות הנתבעת, הוכח כי התובעים עמדו בכל התנאים הקבועים בתקנון
8 הקרן לקבלת החזר כספי מהנתבעת, ועל כן יש מקום לקבלת התביעה.

9
10 משזו התוצאה אליה הגעתי, רואה אני פטור לדון בטענת התובעים כי הנתבעת פעלה תוך אפלייתם
11 נוכח פיצוי זוג אחר מתוך אותה קבוצה. אסתפק בהערה כי טענת הנתבעת לטעות בתשלום הפיצוי
12 לאותו זוג, לא נתמכה בתצהיר, בעדות, בפרוטוקול ישיבת ועדת המימוש או אורגן רלוונטי אחר
13 בקרן.

14
15 בשים לב לאמור לעיל, ולאור העובדה כי התובעים הגבילו תביעתם לסכום שהושב לאותו זוג אחר
16 (שאף הוא נמוך מהסכום ששולם "כתוספת"), אני מחייב הנתבעת לשלם לתובעים סך של 6,549 ₪,
17 כאשר סכום זה נושא הפרשי ריבית והצמדה מיום 1.1.08 ועד יום התשלום המלא בפועל.
18 בנוסף, תשלום הנתבעת לתובעים סך של 1,500 ₪ עבור טרחה והוצאות משפט. הנתבעת אף תישא
19 בהוצאות העד, מר דמיאן יפה, בסך 300 ש"ח. התשלום ישולם ישירות לעד תוך 30 יום.

20
21 התשלום לתובעים יבוצע תוך 30 יום.

22
23 המזכירות תשלח העתק פסק הדין לצדדים.

24
25 ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 15 יום.

26
27 ניתן היום, כ"א תשרי תש"ע, 09 אוקטובר 2009, בהעדר הצדדים.

28

29 בני שגיא, שופט